

Vård och omsorg vid demenssjukdomar

Margareta Skog

Studiehandledning till
Vård och omsorg vid demenssjukdomar
Av Margareta Skog, Sanoma Utbildning

Studiehandledningen omfattar 5 studieenheter. De utgår från målen för kursen Vård och omsorg vid demenssjukdom (Skolverket maj 2010). I varje studieenhet finns varierande uppgifter som är avsedda att hjälpa den studerande att nå målen och ger möjlighet till fördjupning och reflektion. Arbetet med studieuppgifterna kan göras individuellt eller i grupp. Börja med att läsa igenom det aktuella kapitlet innan du gör studieuppgifterna. Socialstyrelsen har utarbetat nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom (2010). De innehåller rekommendationer om bl.a. diagnostik, omvårdnad, läkemedel.

I slutet av studiehandledningen finns två bilagor: Levnadsberättelse utarbetad av Bertha Ragnarsdóttir, projektledare i Linköpings kommunala äldreomsorg samt MMT-test från Svensk Förening för Kognitiva Sjukdomar.

De 5 studieenheterna är:

1. Konsten att vårda underlättas om man har kunskap om demenssjukdomar.
2. Ett professionellt förhållningssätt på etiskt grund och ett palliativt arbetssätt ger värdig vård.
3. Meningsfull vardag och bra vårdmiljö ger god livskvalitet.
4. Rätt vård- och boendeformer med bra dokumentation och säkerhetstänkande skapar trygghet.
5. Vård och omsorg vid vanliga symtom hos personer som drabbats av demens.

I studieenhet 1-4 finns:

- Nyckelord
- Instuderingsfrågor
- Fördjupningsfrågor
- Frågor för reflektion och diskussion
- Fallbeskrivning

I studieenhet 5 finns:

- Nyckelord
- Instuderingsfrågor/fördjupningsfrågor

Undervisningen i ämnet Gerontologi och geriatrik ska ge den studerande förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om det normala åldrandet hos kvinnor och män och om den åldrande människans behov samt attityder i samhället till åldrandet.
2. Kunskaper om geriatriska och äldrepsykiatriska tillstånd och om läkemedelsanvändning hos äldre.
3. Förmåga att medverka i vård- och omsorgsarbete, prevention, behandling och rehabilitering samt funktionsbevarande omsorg vid geriatriska och äldrepsykiatriska tillstånd.
4. Kunskaper om äldres och demenssjukas levnadsförhållanden och behov samt förmåga att uppfatta, bedöma och åtgärda brister i dessa levnadsförhållanden och stödja individen för en ökad livskvalitet.
5. Kunskaper om kostens och måltidssituationens betydelse samt vikten av fysisk aktivitet vid åldrande och sjukdom och förmåga att omsätta kunskapen i praktik.
6. Förmåga att kommunicera med människor med geriatriska och äldrepsykiatriska tillstånd samt att använda språket som ett pedagogiskt redskap.
7. Förmåga att på ett etiskt, pedagogiskt och empatiskt sätt samarbeta med vårdtagare och närstående.
8. Kunskaper om frivilligorganisationers arbete och förståelse av samhällets intentioner i lagar och bestämmelser inom vård och omsorg.

Kurs "Vård och omsorg vid demenssjukdom"

Kursen Vård och omsorg vid demenssjukdom omfattar punkterna 1-8. Kursen behandlar fördjupade kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll:

- Specifik vård och omsorg samt läkemedelsanvändning vid demenssjukdom.
- Demenssjukdomar, utredning, bedömning av minnesfunktioner, intellektuella och motoriska funktioner.
- Demenssjukdomens olika faser och dess specifika hjälpbehov.
- Pedagogiskt, empatiskt och etiskt förhållningssätt samt bemötande.
- Etiska dilemman vid vård av demenssjuka.
- Kommunikation i svårare samtal och som pedagogiskt verktyg.
- Bibehållande av den äldres integritet, värdighet, autonomi och delaktighet vid demenssjukdom.
- Demenssjukas kost, nutrition och måltidsmiljö.
- Närståendestöd vid demenssjukdom, teamarbete och intresseorganisationer.
- Dokumentation och levnadsberättelse.
- Funktionsbevarande omsorg och kognitiva hjälpmedel vid demenssjukdom.
- Kroppsnära omsorg samt munhälsa och fothälsa.
- Vård och omsorg i livets slutskede och palliativ vårdfilosofi
- Prevention och säkerhet, till exempel fallolyckor.
- Lagar och bestämmelser på området relaterat till det dagliga arbetet.

Källa: Skolverket Gy 2011, Vård- och omsorgsprogrammet, kursen ”Vård och omsorg vid demenssjukdom (maj 2010).

Studiehandledningen får kopieras.

För mer information kontakta:

Anja Aronsson, förläggare
anja.aronsson@sanomautbildning.se

Studieenhet 1

Konsten att vårda underlättas om man har kunskaper om demenssjukdomar.

Sidan 13-53

Nyckelord

Agnosi
Alzheimer
CNS
Expressiv afasi
Kognitiv
Lewy Body demens
Långtidsminne
MCI
Nervceller
Risk- och friskfaktorer
Semantiskt minne
Senila plack
Signalsubstanser

Instuderingsfrågor

1. Läs om nyckelorden och förklara dem med egna ord.
2. Vad betyder ordet demens?
3. Vad menas med primär demenssjukdom? Vad menas med sekundär demenssjukdom?
4. Vilka är de vanligaste demenssjukdomarna? Skriv en kort redogörelse för varje sjukdom.
5. Vilka förändringar sker i hjärnan vid de olika demenssjukdomarna?
6. Redogör med egna ord för vilka olika minnen vi har och vad som händer med minnet vid en demenssjukdom?
7. Vilka läkemedel finns idag för att behandla demenssjukdom? Vilka effekter har de på sjukdomen?

Fördjupningsuppgifter

1. Redogör för hur en demensutredning kan gå till och vilka undersökningar som ingår.
2. Varför ska man utreda en misstänkt demenssjukdom?
3. Ta kontakt med vårdcentralen eller geriatriska kliniken på din hemort eller gör ett studiebesök. Förbered dig genom att göra intervjufrågor om hur en demensutredning går till.

4. Arbeta tillsammans med en studiekamrat och gå igenom de olika delarna i MMT-testet (i slutet av studiehandledningen) och gör sedan testet på varandra. Hur upplever ni testet? Hur tror du att en person med begynnande demenssjukdom upplever detta test? Hur bör bemötandet och miljön vara tycker ni. Diskutera.
5. Hur långt har man kommit i forskningen om demenssjukdomar? Nya läkemedel, vaccinationer, risk och friskfaktors betydelse m.m. Skriv en kort redogörelse.

Reflektion/Diskussionsfrågor

1. Hur och på vilket sätt kan kunskap om demenssjukdomar förmedlas till allmänheten?
2. Vilken kunskap behövs för att bemötandet av personer med demenssjukdom ska vara respektfullt och professionellt?
3. Hur gör man när man ser att arbetskamrater eller närstående inte tillämpar ett respektfullt och professionellt bemötande i vård- och omsorgsarbetet?
4. Vad är viktigt att tänka på när det gäller läkemedel till personer till äldre?
5. Hur kan du tidigt upptäcka/misstänka att en person drabbats av en demenssjukdom? Vilka andra tecken än svårigheter med minnet kan personen uppvisa?
6. Vilka knep kan du använda för att väcka ”gamla” minnen till liv?

Fallbeskrivning

Du arbetar i hemtjänsten och i ditt arbetslag har ni fått en ny omsorgstagare. Hon heter Britta Bengtsson och är 82 år. Britta har arbetat som förskollärare i många år. Hon är änka sedan två år tillbaka och har tre vuxna barn, varav en son bor i närheten. På senare tid har Britta börjat få svårt att hitta tillbaka hem efter att ha varit och handlat, hon blir lätt irriterad, arg och utåtagerande. Sonen har hittills tagit hand om Britta, men situationen blev ohållbar. Han kontaktade kommunens biståndshandläggare och Britta är nu beviljad hemhjälp, men hon är inte positiv till att ta emot personal.

Hur förbereder ni er i arbetslaget? Hur kan ni på bästa sätt ta hand om Britta?

Studieenhet 2

Ett professionellt förhållningssätt på etisk grund och ett palliativt arbetssätt ger värdig vård

Sidan 55-111

Nyckelord

Anhörigvårdare
Bemötande
Beskedligt tvång
Empati
Etiska dilemman
Etnicitet
Förhållningssätt
Inlevelseförmåga
Kroppsspråk
Närstående
Omvårdnad
Palliativt arbetssätt
Välbefinnande

Instuderingsfrågor

1. Läs om nyckelorden och förklara dem med egna ord.
2. Vad innebär ett professionellt förhållningssätt?
3. Vad är en etisk värdering? Förklara med egna ord.
4. Vad är skillnaden mellan palliativ vårdfilosofi och palliativt arbetssätt?
5. Redogör för de fyra hörnstenarna i det palliativa arbetssättet. Skriv med egna ord.
6. Hur vill du arbeta för att bevara en god livskvalité för en person som drabbats av demenssjukdom? Vad ska du tänka på?
7. Sverige är ett mångkulturellt land vilket innebär delvis andra krav på vård och omsorg. På vilket sätt? Redogör med egna ord.

Fördjupningsuppgifter

1. Vilken kunskap och vilka egenskaper behöver du som arbetar inom demensvården ha för att en person med demenssjukdom ska få en god vård och omsorg?
2. Ge några exempel på etiska dilemman och hur du på bästa sätt kan lösa de situationer som uppstår.
3. Vad menas med uttrycket att demens är de ”anhörigas sjukdom”?

4. Socialstyrelsen har skrivit nationella riktlinjer för personer med demenssjukdom. Vad innebär dessa riktlinjer?
5. Ta kontakt med en verksamhetschef/enhetschef på ett särskilt boende eller i hemtjänsten. Förbered frågor om hur de arbetar med närståendestöd.
6. På din arbetsplats/praktikplats har ni en omsorgstagare med invandrarbakgrund som drabbats av en demenssjukdom och förlorat sitt svenska språk. Hur uppnår man en god vård och omsorg i denna situation?
7. Läs mer om anhörigfrågor i Handbok för anhöriga, www.handbok.ahrissverige.se Utarbeta ett informationsmaterial till anhöriga/närstående inför en anhörig-/närståendeträff som ni ska ha på det särskilda boende där du arbetar.

Reflektion/Diskussionsfrågor

1. Du har fått arbete på ett särskilt boende för personer med demenssjukdom. Hur och på vilket sätt kan närstående göras delaktiga i vården och omsorgen? Vilka fördelar tror du det är om de finns med i vården? Finns nackdelar?
2. Vilka svårigheter kan uppstå i kontakten med närstående?
3. Att arbeta med personer som drabbats av en demenssjukdom är inte bara ett vanligt arbete utan ett ”svårt yrke”. Varför?
4. Vad ger arbetstillfredsställelse i vården och omsorgen av personer med demenssjukdom? Diskutera med dina studiekamrater.
5. Vad är viktigt att tänka på i bemötandet av en person med demenssjukdom?
6. Ömhet, närhet, intimitet och sexualitet är viktiga frågor även för personer som drabbats av en demenssjukdom. Hur och på vilket sätt kan det komma med i det dagliga arbetet?

Fallbeskrivning

David Danielsson bor på ett särskilt boende. Han har börjat bli alltmer aggressiv och orolig och vandrar runt på avdelningen. Han har inte duschat på 11 dagar. Både medboende och personal har börjat klaga på Davids uppträdande samt att han börjar lukta illa. Davids hustru, Elsa, har framfört klagomål på hur personalen sköter om hennes man och hon säger att han måste flytta. Personalen anklagas dessutom av David för att ha stulit pengar och hans älsklingströja. Elsa undrar vad som är sant. Du är Davids kontaktperson. Vad gör du? Vilka orsaker kan finnas till han blivit aggressiv och orolig? Hur kan ni/du bemöta David och Elsa på bästa sätt?

Studieenhet 3

Meningsfull vardag och bra vårdmiljö ger god livskvalité

Sidan 113-145

Nyckelord

Aktivitet
Boendemiljö
Reminiscens
Snoezelen rum
Validation
Vardagskultur
Vårdarsång
Vägledning

Instuderingsfrågor

1. Läs om nyckelorden och förklara dem med egna ord.
2. Vilka två syften har aktiviteter inom vård och omsorg?
3. Vad bör du tänka på i ditt förhållningssätt när det gäller aktiviteter för äldre och speciellt för personer med en demenssjukdom?
4. Vardagskultur i vården och omsorgen för personer med demenssjukdom, vad innebär det?
5. Ge exempel på olika aktiviteter som kan passa inom demensvården.
6. Vad är viktigt att tänka på när det gäller boendemiljön för personer med demenssjukdom?
7. Ge exempel på hjälpmedel som kan underlätta och förebygga skador i samband en demenssjukdom.

Fördjupningsuppgifter

1. I arbetet med äldre och personer med demenssjukdom ska utgångspunkten vara att den äldre/sjuka i möjligaste mån själv ska utföra olika aktiviteter. Hur kan du på bästa sätt vägleda vid t.ex. påklädning?
2. Ta kontakt med ansvarig person inom äldreomsorgen, t.ex. verksamhets/enhetschef, och be att få göra ett studiebesök på en dagverksamhet. Förbered frågor inför intervjun med verksamhetschefen/enhetschefen om dagverksamheten.
3. Är det skillnad på aktiviteter för äldre som inte drabbats av en demenssjukdom och för personer som har en demenssjukdom?
4. På vilket sätt kan vårdarsång påverka vardagen för en person med demenssjukdom?
5. Vad är viktigt att tänka på när det gäller användning av hjälpmedel?

Reflektion/diskussionsfrågor

1. Varför är det viktigt att aktiviteter anpassas efter personens förmåga?
2. Du/ni har fått i uppdrag att ändra miljön på din arbetsplats så att den bättre ska passa personer med demenssjukdom. Vad gör du/ni för att
 - Skapa en bra måltidssituation?
 - Få en så hemlik miljö som möjligt?
 - Förbättra vardagskulturen?
 - Anpassa aktiviteter?Diskutera med dina studiekamrater.
3. Hjälpmedel är bra när rätt produkt är anpassad till individen. Ett hjälpmedel kan t.ex. vara en s.k. sängvakt som larmar när personen lämnar sängen. Diskutera för och nackdelar med att använda hjälpmedel.
4. I din kommun har politiker beslutat att det ska finnas en ”terapeutisk trädgård” i anslutning till det nya äldreboendet. Kommunens innevånare är välkomna att skicka in förslag på hur trädgården ska utformas. Skriv ned ditt förslag till en terapeutisk trädgård. Motivera din design, form och stil av ”den terapeutiska trädgården”. Hur skulle du motivera varför just din ”terapeutiska trädgård” ska vara det förslag som vinner.

Fallbeskrivning

Eva Eriksson är uppvuxen på ett jordbruk och sedan hon var liten har hon alltid haft djur runt omkring sig. Hon blev änka för 10 år sedan och efter det är katten hennes sällskap. Eva fick diagnosen Alzheimer för 5 år sedan och har sedan dess fått hjälp av hemtjänsten för att klara sin vardag. Nu har situationen blivit ohållbar och Eva har beviljats ett särskilt boende, men hon vill inte flytta om inte katten följer med.

Ska Eva få ta med sig sin katt?

Om det finns allergi hos personalen?

Är det bättre med en tygkatt?

Vad kan hända om Eva inte får ta med sig katten?

Finns det andra lösningar?

Studieenhet 4

Rätt vård- och boendeform med bra dokumentation och säkerhetstänkande skapar trygghet

Sidan 147-169

Nyckelord

Autonomi
Biståndshandläggare
Daganteckning
Dokumentation
Geriatric
God man
Husläkare
Levnadsberättelse
Socialtjänst

Instuderingsfrågor

1. Läs om nyckelorden och förklara dem med egna ord.
2. Vad är ett ”demensteam”?
3. Vad innebär ett korttidsboende?
4. Vilka lagar reglerar kraven på dokumentation?
5. Vad är social dokumentation?
6. Förklara skillnaden mellan Lex Sarah och Lex Maria?
7. Vad är övergrepp och vad menas med fysiska undergrepp? Ge några exempel.

Fördjupningsuppgifter

1. År 1992 infördes Ädelreformen. Förklara med egna ord vad det innebar.
2. Beskriv de olika stegen i en biståndsansökan.
3. Att flytta är ett stort steg oavsett när det sker. När kan det dags för en person med demenssjukdom att flytta till annat boende?
4. Vad är skillnaden mellan dokumentation av hälso- och sjukvårdsinsatser och social dokumentation?
5. Vad är viktigt att tänka på vid all dokumentation?

Reflektion/diskussionsfrågor

1. Vad är målet med hemtjänstinsatser?
2. Vilket ansvar har en kontaktman?
3. Anhöriga/närstående upplever ofta skuld känslor och svek när det är dags för flytt av den demenssjuke. Hur och på vilket sätt kan de få stöd och hjälp?
4. Varje människa har ett värde som är okränkbart. Vården och omsorgen ska bygga på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Socialstyrelsen publicerade i juni 2010 föreskrifter om att tvångs- och skyddsåtgärder är upphävda (SOSFS 1980:87 och SOSFS 1992:17)
5. Vad finns skrivet i dessa texter?
6. Vad innebär det att Socialstyrelsens föreskrifter är upphävda?
7. Lex Sarah och Lex Maria är två viktiga lagar inom vård och omsorg. Förbered frågor till en intervju med personal inom äldreomsorgen angående Lex Sarah och Lex Maria, t.ex. Hur får nyanställd personal, vikarier och elever information om de båda lagarna?

Fallbeskrivning

Anders Almberg, f.d. polis och tidigare mycket aktiv i föreningslivet har just flyttat till ett särskilt boende. Du kommer att bli hans kontaktperson. Anders har en frontallobsdemens sedan 5 år tillbaka. Han är gift med Berit, de har två barn.

För att få mer information om Anders behöver personalen en levnadsberättelse. Ta reda på vad detta är. Skriv sedan en levnadsberättelse om Anders. (Ni får fantisera fritt).

Arbeta två och två. Fundera över etik och språk.

I studiehandledningen finns dokument som ni kan använda. Se bilaga.

Studieenhet 5

Vård och omsorg vid vanliga symtom hos personer som drabbats av demens

Sidan 171-249

Nyckelord

Aggressivitet
BMI
BPSD
Depression
Falltendens
Förvirring
Husmanskost
Inkontinens
Kommunikationshinder
Konfusion
Mobilisering
Måltidsmiljö
Oro
Personlig hygien
Revir
Skrikbeteende
Sorgearbete
Smärtanalys
Sömnsvårigheter
Taktil massage
Undernäring
Verbal och icke verbal kommunikation
Ångest

Instuderingsfrågor/fördjupningsfrågor

1. Läs om nyckelorden och förklara dem med egna ord.
2. Läs fallbeskrivningen på sidan 172.
3. Hur tror du Anders känner sig i denna situation?
4. Vilka tips och råd vill du ge för att få en bra kommunikation?
5. Personer med demenssjukdom har en sviktande minnesfunktion. Hur kan du göra för att stödja personen?
6. Vilka är de vanligaste orsakerna till undernäring hos äldre? Vad kan göras för att i tid upptäcka risk för undernäring?
7. En person som drabbats av en demenssjukdom har ofta problem i samband med måltider. Ge några exempel.

8. Du arbetar på ett särskilt boende. Vad gör ni/du för att måltiderna ska bli stunder för de boende att se framemot?
9. Vilken/vilka maträtter kan du inte tänka dig att avstå från när du blir gammal?
10. Läs fallbeskrivningen på sidan 192.
11. Fallbeskrivningen beskriver en situation där en person med demenssjukdom kan bli arg och frustrerad. Varför?
12. Hur kan du göra för att personen inte brusar upp och blir arg?
13. Vad bör du tänka på för att den demenssjuke ska få behålla sin värdighet, självkänsla och integritet vid t.ex. personlig hygien och munvård?
14. Vad kan vara tecken på att en person lider av sömnbrist?
15. Demenssjukdom medför ofta sömnstörningar, svårt att somna, den sjuke vänder på dygnet. Vilka omvårdnadsåtgärder kan bli aktuella för att få en normal sömn och dygnsrytm?
16. Vad är ”Sundown syndrome”?
17. Vad är konfusion? Vad innebär det?
18. Läs fallbeskrivningen på sidan 214.
19. Att inte ha kontroll över en situation skapar ångest och oro hos en person med demenssjukdom. Hur bemöter du personen i fallbeskrivningen på bästa sätt?
20. I senare fasen av demenssjukdomen är vanföreställningar och misstänksamhet vanligt. Hur bemöter du misstänksamhet?
21. Om du blir beskyldd för stöld, vad gör du?
22. Om en person plötsligt börjar tala sluddrande, fort eller osammanhängande vad har personen troligen drabbats av?
23. Kommer symtomen plötsligt eller smygande om en person drabbats av demenssjukdom? Beskriv skillnaden mellan demens och förvirring.
24. Vilka orsaker kan finnas till depression?
25. Fallbenägenheten ökar med stigande ålder och personer med demenssjukdom har dubbelt så stor risk att falla än övriga äldre. Ge exempel på vad som kan vara orsaken till fall och fallskador.
26. Vid fall talas om den ”onda cirkeln”. Vad innebär den?
27. Vilka åtgärder kan vidtas så att risken för fall och fallskador blir mindre?
28. Vad är VAS-skala och Body-map?
29. En person med demenssjukdom kan ha svårt att verbalt uttrycka sin smärta. Ge exempel på hur du kan se att personen har ont.
30. Vilka frågor bör ingå i en smärtanalys?
31. Läs fallbeskrivningen på sidan 245.
32. Skriv en berättelse om hur du upplevt vården av en person i livets slut.
33. Om du inte mött döden, eller sett en död människa, hur skulle du vilja att vården i livets slut skulle vara. Skriv ned dina tankar.

Webbadresser:

www.socialstyrelsen.se

www.handbok.ahrissverige.se

www.fks.nu

www.demenscentrum.se

Bilaga 1.

LEVNADSBERÄTTELSE Upprättad:

Uppdaterad:

Namn:.....

Ev.flicknamn:.....

Adress:

Födelsedatum:.....

Kommer till boendet från:

Kommer till boendet; datum:

Kontaktperson:

Uppväxten (barndomen)

Födelseort:

Mammas namn och yrke:

Bortgång (årtal):

Levnadsöden hos mamma som känns viktiga att minnas och som betytt
mycket för hans/hennes barndom och
uppväxt:.....

.....

.....

.....

Pappas namn och yrke:.....

Bortgång (årtal):

Levnadsöden hos pappa som känns viktiga att minnas och som betytt mycket för hans/hennes barndom och uppväxt:

.....

.....

.....

Syskon: (Namn, födelseår, ev. bortgång, namn på syskons make/maka.).....

.....

.....

.....

.....

Plats i syskonskaran:.....

Barndomshem samt andra kända adresser där han/hon har bott under sitt liv (stad, ort, land) och hur länge:

.....

.....

.....

.....

Skola/utbildning: (Namn och ort på de olika skolorna och vilken utbildning.)

.....

.....

.....

Skola och ungdomskamrater som har betytt mycket:.....

Speciella viktiga händelser från barndomen:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Intressen han/hon hade som barn: (Lek, böcker, musik, idrott osv.)

.....

.....

.....

Konfirmation (vilket år, kyrka, präst):.....

.....

Arbeten han/hon haft i livet: (Olika arbetsplatser, hur länge, trivdes han/ho med arbetet).....

.....

.....

.....

Fritidsintressen under ungdomsåren:

.....

.....

.....

.....

.....

Viktiga händelser från ungdomsåren:.....

.....

.....

.....

.....

.....

Körkort: (När, var)

.....

Militärtjänst: (Vilket regemente, vilken försvarsgren, grad i det militära.)

.....

Vuxenliv

Utmärkande personlighetsdrag: (Glad/tungsint, pratsam, tystlåten, öppen, blyg, ekonomisk, generös, snabb, långsam, ordningsam, slarvig, morgonmänniska, kvällsmänniska osv.):

.....

.....

.....

Är/har varit gift med:.....

Änka/änkeman:

Skilsmässa? När?

Barn (födelseår):

.....

.....

Barnbarn (födelseår):

.....

.....

Barnbarnsbarn (födelseår):

.....

.....

Fritidsintressen och hobbies i vuxen ålder: (Räkna upp det som han/hon har varit särskilt duktig på respektive dålig på, eller inte särskilt intresserad av).....

.....

.....

.....

.....

Aktiviteter som nu intresserar honom/henne:

.....

.....

Artister och skådespelare han/hon uppskattar mycket:.....

.....

Favoritblommor, växter och träd:.....

.....

Musiksmak – sjunger eller spelar själv:

.....

Böcker: (Vilken slags litteratur lästes? Favoritförfattare?)

.....

TV- och radioprogram:

.....

Varit med i någon förening:

.....

.....

Dagstidning, veckotidskrifter, facklitteratur som har lästs regelbundet:.....

.....

Resor: (Vart reste han/hon? Finns det fotografier från resorna?).....

.....

.....

.....

Vänner som betytt mycket:.....

.....

.....

.....

Husdjur som betytt mycket:

Måltidsvanor

Höger/vänsterhänt:.....

Favoritmat: (Huvudrätter/efterrätter.).....

Dryck (Varma/kalla):.....

Användning av socker/grädde/mjök i the och kaffe:

Äter långsamt/snabbt:

Gillar krydda:

Mat som han/hon ej tycker om eller är allergisk mot:

Personliga vanor och särskilda önskemål

Alkohol och rökvanor:.....

Tekniska hjälpmedel: (Tandprotes, hörapparat, glasögon)

Övriga tekniska hjälpmedel:

Van att duscha eller bada:.....

När på dygnet föredrar han/hon att duscha/bada:.....

Rädd för vatten:.....

Blyg för att klä av sig:

Några speciella händelser kring den personliga hygien:

.....

.....

Vanor beträffande sömn och vila: (Morgontrött, kvällspigg)

.....

.....

Uppgifter som kan vara till hjälp för honom/henne: (Vanor, ovanor m m)

.....

.....

Någon känd återkommande kroppslig smärta i vuxen ålder:.....

.....

Glädjeämnen för honom/henne:.....

.....

Saker som gör honom/henne bekymrad:

Förhållande till religion: (Kyrkliga traditioner och vanor, tycker om att delta i gudstjänster, lyssna på gudstjänst i radio och TV.)

.....

.....

Någon svår sorg:.....

.....

.....
Personliga tillhörigheter som är värdefull för honom/henne: (Diplom, tavla etc)

.....
Klädvanor:

.....
Övrigt:.....

.....
Färdtjänst:

Vem sköter ekonomin:.....

Ev. god man eller förvaltare:

Närmast anhörig

Namn:.....

Relation:

Adress:

Telefon:

Levnadsberättelsen är utarbetad av:

Bertha Ragnarsdóttir, projektledare i Linköpings kommunala äldreomsorg

s a n o m a utbildning

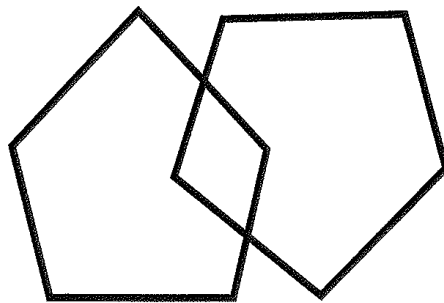
Blunda.

s a n o m a utbildning

sanoma utbildning

(Efter Folstein MF et al. J Psychiatr Res 1975;12:189-198)

Uppgifterna i denna MMT-version är huvudsakligen formulerade enligt Svensk Förening för Kognitiva Sjukdomar (SFK). Stockholm feb 2000.

DATUM

Datum:_____ Testansvarig:_____

Poäng (max p.)

Fråga patienten vad det är för: år ____ årstid ____ datum ____ veckodag ____ månad ____ = ____ (5)

nyckel ____ tandborste ____ lampa ____ (antal försök: ____) = ____ (3)

Det bästa resultatet av de två räknas.

nyckel ____ tandborste ____ lampa ____ = ____ (3)

Be patienten upprepa: "Inga om, men eller varför". Instruera/tala tydligt! Tillåt bara ett försök. = _____ (I)

Vice patienten "Blunda". Be sedan patienten läsa texten och göra som det står. Ge bara poäng om

Vänd denna sida och be patienten skriva en mening till dig. Diktera inte. Meningen måste innehålla subjekt och verb och vara förståelig. _____ = _____ (I)

Total poängssumma = _____ (30)